

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση της «Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων»

ΆΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ

Κυρώνεται και έχει την ισχύ της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, η «**Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Δράση κατά της Εμπορίας Ανθρώπων**», που υπογράφηκε, στη Βαρσοβία, στις 16 Μαΐου του 2005, το κείμενο της οποίας, στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση, στην ελληνική, έχει, ως εξής:

Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings

Warsaw, 16.V.2005

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other Signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Considering that trafficking in human beings constitutes a violation of human rights and an offence to the dignity and the integrity of the human being;

Considering that trafficking in human beings may result in slavery for victims;

Considering that respect for victims' rights, protection of victims and action to combat trafficking in human beings must be the paramount objectives;

Considering that all actions or initiatives against trafficking in human beings must be non-discriminatory, take gender equality into account as well as a child-rights approach;

Recalling the declarations by the Ministers for Foreign Affairs of the Member States at the 112th (14-15 May 2003) and the 114th (12-13 May 2004) Sessions of the Committee of Ministers calling for reinforced action by the Council of Europe on trafficking in human beings;

Bearing in mind the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (1950) and its protocols;

Bearing in mind the following recommendations of the Committee of Ministers to member states of the Council of Europe: Recommendation No. R (91) 11 on sexual exploitation, pornography and prostitution of, and trafficking in, children and young adults; Recommendation No. R (97) 13 concerning intimidation of witnesses and the rights of the defence; Recommendation No. R (2000) 11 on action against trafficking in human beings for the purpose of sexual exploitation and Recommendation Rec (2001) 16 on the protection of children against sexual exploitation; Recommendation Rec (2002) 5 on the protection of women against violence;

Bearing in mind the following recommendations of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe: Recommendation 1325 (1997) on traffic in women and forced prostitution in Council of Europe member states; Recommendation 1450 (2000) on violence against women in Europe; Recommendation 1545 (2002) on a campaign against trafficking in women; Recommendation 1610 (2003) on migration connected with trafficking in women and prostitution; Recommendation 1611 (2003) on trafficking in organs in Europe; Recommendation 1663 (2004) Domestic slavery: servitude, au pairs and mail-order brides;

Bearing in mind the European Union Council Framework Decision of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings, the European Union Council Framework Decision of 15 March 2001 on the standing of victims in criminal proceedings and the European Union Council Directive of 29 April 2004 on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities;

Taking due account of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocol thereto to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children with a view to improving the protection which they afford and developing the standards established by them;

Taking due account of the other international legal instruments relevant in the field of action against trafficking in human beings;

Taking into account the need to prepare a comprehensive international legal instrument focusing on the human rights of victims of trafficking and setting up a specific monitoring mechanism,

Have agreed as follows:

Chapter I – Purposes, scope, non-discrimination principle and definitions

Article 1 – Purposes of the Convention

1 The purposes of this Convention are:

- a to prevent and combat trafficking in human beings, while guaranteeing gender equality;
- b to protect the human rights of the victims of trafficking, design a comprehensive framework for the protection and assistance of victims and witnesses, while guaranteeing gender equality, as well as to ensure effective investigation and prosecution;
- c to promote international cooperation on action against trafficking in human beings.

2 In order to ensure effective implementation of its provisions by the Parties, this Convention sets up a specific monitoring mechanism.

Article 2 – Scope

This Convention shall apply to all forms of trafficking in human beings, whether national or transnational, whether or not connected with organised crime.

Article 3 – Non-discrimination principle

The implementation of the provisions of this Convention by Parties, in particular the enjoyment of measures to protect and promote the rights of victims, shall be secured without discrimination on any ground such as sex, race, colour, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status.

Article 4 – Definitions

For the purposes of this Convention:

- a "Trafficking in human beings" shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery,

servitude or the removal of organs;

b The consent of a victim of "trafficking in human beings" to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;

c The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered "trafficking in human beings" even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;

d "Child" shall mean any person under eighteen years of age;

e "Victim" shall mean any natural person who is subject to trafficking in human beings as defined in this article.

Chapter II – Prevention, co-operation and other measures

Article 5 – Prevention of trafficking in human beings

1 Each Party shall take measures to establish or strengthen national co-ordination between the various bodies responsible for preventing and combating trafficking in human beings.

2 Each Party shall establish and/or strengthen effective policies and programmes to prevent trafficking in human beings, by such means as: research, information, awareness raising and education campaigns, social and economic initiatives and training programmes, in particular for persons vulnerable to trafficking and for professionals concerned with trafficking in human beings.

3 Each Party shall promote a Human Rights-based approach and shall use gender mainstreaming and a child-sensitive approach in the development, implementation and assessment of all the policies and programmes referred to in paragraph 2.

4 Each Party shall take appropriate measures, as may be necessary, to enable migration to take place legally, in particular through dissemination of accurate information by relevant offices, on the conditions enabling the legal entry in and stay on its territory.

5 Each Party shall take specific measures to reduce children's vulnerability to trafficking, notably by creating a protective environment for them.

6 Measures established in accordance with this article shall involve, where appropriate, non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society committed to the prevention of trafficking in human beings and victim protection or assistance.

Article 6 – Measures to discourage the demand

To discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking, each Party shall adopt or strengthen legislative, administrative, educational, social, cultural or other measures including:

- a research on best practices, methods and strategies;
- b raising awareness of the responsibility and important role of media and civil society in identifying the demand as one of the root causes of trafficking in human beings;
- c target information campaigns involving, as appropriate, inter alia, public authorities and policy makers;
- d preventive measures, including educational programmes for boys and girls during their schooling, which stress the unacceptable nature of discrimination based on sex, and its disastrous consequences, the importance of gender equality and the dignity and integrity of every human being.

Article 7 – Border measures

1 Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of persons, Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect trafficking in human beings.

2 Each Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of offences established in accordance with this Convention.

3 Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.

4 Each Party shall take the necessary measures, in accordance with its internal law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.

5 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to permit, in accordance with its internal law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences

established in accordance with this Convention.

6 Parties shall strengthen co-operation among border control agencies by, *inter alia*, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 8 – Security and control of documents

Each Party shall adopt such measures as may be necessary:

a To ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and

b To ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the Party and to prevent their unlawful creation and issuance.

Article 9 – Legitimacy and validity of documents

At the request of another Party, a Party shall, in accordance with its internal law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for trafficking in human beings.

Chapter III – Measures to protect and promote the rights of victims, guaranteeing gender equality

Article 10 - Identification of the victims

1 Each Party shall provide its competent authorities with persons who are trained and qualified in preventing and combating trafficking in human beings, in identifying and helping victims, including children, and shall ensure that the different authorities collaborate with each other as well as with relevant support organisations, so that victims can be identified in a procedure duly taking into account the special situation of women and child victims and, in appropriate cases, issued with residence permits under the conditions provided for in Article 14 of the present Convention.

2 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to identify victims as appropriate in collaboration with other Parties and relevant support organisations. Each Party shall ensure that, if the competent authorities have reasonable grounds to believe that a person has been victim of trafficking in human beings, that person shall not be removed from its territory until the identification process as victim of an offence provided for in Article 18 of this Convention has been completed by the competent authorities and shall likewise ensure that that person receives the assistance provided for in

Article 12, paragraphs 1 and 2.

3. When the age of the victim is uncertain and there are reasons to believe that the victim is a child, he or she shall be presumed to be a child and shall be accorded special protection measures pending verification of his/her age.

4. As soon as an unaccompanied child is identified as a victim, each Party shall:

a provide for representation of the child by a legal guardian, organisation or authority which shall act in the best interests of that child;

b take the necessary steps to establish his/her identity and nationality;

c make every effort to locate his/her family when this is in the best interests of the child.

Article 11 – Protection of private life

1 Each Party shall protect the private life and identity of victims. Personal data regarding them shall be stored and used in conformity with the conditions provided for by the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data (ETS No. 108).

2 Each Party shall adopt measures to ensure, in particular, that the identity, or details allowing the identification, of a child victim of trafficking are not made publicly known, through the media or by any other means, except, in exceptional circumstances, in order to facilitate the tracing of family members or otherwise secure the well-being and protection of the child.

3 Each Party shall consider adopting, in accordance with Article 10 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as interpreted by the European Court of Human Rights, measures aimed at encouraging the media to protect the private life and identity of victims through self-regulation or through regulatory or co-regulatory measures.

Article 12 – Assistance to victims

1. Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to assist victims in their physical, psychological and social recovery. Such assistance shall include at least:

a standards of living capable of ensuring their subsistence, through such measures as: appropriate and secure accommodation, psychological and material assistance;

b access to emergency medical treatment;

c translation and interpretation services, when appropriate;

d counselling and information, in particular as regards their legal rights and the services available to them, in a language that they can understand;

e assistance to enable their rights and interests to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders;

f access to education for children.

2 Each Party shall take due account of the victim's safety and protection needs.

3 In addition, each Party shall provide necessary medical or other assistance to victims lawfully resident within its territory who do not have adequate resources and need such help.

4 Each Party shall adopt the rules under which victims lawfully resident within its territory shall be authorised to have access to the labour market, to vocational training and education.

5 Each Party shall take measures, where appropriate and under the conditions provided for by its internal law, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations or other elements of civil society engaged in assistance to victims.

6 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure that assistance to a victim is not made conditional on his or her willingness to act as a witness.

7 For the implementation of the provisions set out in this article, each Party shall ensure that services are provided on a consensual and informed basis, taking due account of the special needs of persons in a vulnerable position and the rights of children in terms of accommodation, education and appropriate health care.

Article 13 – Recovery and reflection period

1 Each Party shall provide in its internal law a recovery and reflection period of at least 30 days, when there are reasonable grounds to believe that the person concerned is a victim. Such a period shall be sufficient for the person concerned to recover and escape the influence of traffickers and/or to take an informed decision on cooperating with the competent authorities. During this period it shall not be possible to enforce any expulsion order against him or her. This provision is without prejudice to the activities carried out by the competent authorities in all phases of the relevant national proceedings, and in particular when investigating and prosecuting the offences concerned. During this period, the Parties shall authorise the persons concerned to stay in their territory.

2 During this period, the persons referred to in paragraph 1 of this Article shall be entitled to the measures contained in Article 12, paragraphs 1 and 2.

3 The Parties are not bound to observe this period if grounds of public order prevent it or if it is found that victim status is being claimed improperly.

Article 14 – Residence permit

1 Each Party shall issue a renewable residence permit to victims, in one or other of the two following situations or in both:

a the competent authority considers that their stay is necessary owing to their personal situation;

b the competent authority considers that their stay is necessary for the purpose of their co-operation with the competent authorities in investigation or criminal proceedings.

2 The residence permit for child victims, when legally necessary, shall be issued in accordance with the best interests of the child and, where appropriate, renewed under the same conditions.

3 The non-renewal or withdrawal of a residence permit is subject to the conditions provided for by the internal law of the Party.

4 If a victim submits an application for another kind of residence permit, the Party concerned shall take into account that he or she holds, or has held, a residence permit in conformity with paragraph 1.

5 Having regard to the obligations of Parties to which Article 40 of this Convention refers, each Party shall ensure that granting of a permit according to

this provision shall be without prejudice to the right to seek and enjoy asylum.

Article 15 – Compensation and legal redress

1 Each Party shall ensure that victims have access, as from their first contact with the competent authorities, to information on relevant judicial and administrative proceedings in a language which they can understand.

2 Each Party shall provide, in its internal law, for the right to legal assistance and to free legal aid for victims under the conditions provided by its internal law.

3 Each Party shall provide, in its internal law, for the right of victims to compensation from the perpetrators.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to guarantee compensation for victims in accordance with the conditions under its internal law, for instance through the establishment of a fund for victim compensation or measures or programmes aimed at social assistance and social integration of victims, which could be funded by the assets resulting from the application of measures provided in Article 23.

Article 16 – Repatriation and return of victims

1 The Party of which a victim is a national or in which that person had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving Party shall, with due regard for his or her rights, safety and dignity, facilitate and accept, his or her return without undue or unreasonable delay.

2 When a Party returns a victim to another State, such return shall be with due regard for the rights, safety and dignity of that person and for the status of any legal proceedings related to the fact that the person is a victim, and shall preferably be voluntary.

3 At the request of a receiving Party, a requested Party shall verify whether a person is its national or had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the territory of the receiving Party.

4 In order to facilitate the return of a victim who is without proper documentation, the Party of which that person is a national or in which he or she had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving Party shall agree to issue, at the request of the receiving Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may

be necessary to establish repatriation programmes, involving relevant national or international institutions and non governmental organisations. These programmes aim at avoiding re-victimisation. Each Party should make its best effort to favour the reintegration of victims into the society of the State of return, including reintegration into the education system and the labour market, in particular through the acquisition and improvement of their professional skills. With regard to children, these programmes should include enjoyment of the right to education and measures to secure adequate care or receipt by the family or appropriate care structures.

6 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to make available to victims, where appropriate in co-operation with any other Party concerned, contact information of structures that can assist them in the country where they are returned or repatriated, such as law enforcement offices, non-governmental organisations, legal professions able to provide counselling and social welfare agencies.

7 Child victims shall not be returned to a State, if there is indication, following a risk and security assessment, that such return would not be in the best interests of the child.

Article 17 – Gender equality

Each Party shall, in applying measures referred to in this chapter, aim to promote gender equality and use gender mainstreaming in the development, implementation and assessment of the measures.

Chapter IV – Substantive criminal law

Article 18 – Criminalisation of trafficking in human beings

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct contained in article 4 of this Convention, when committed intentionally.

Article 19 – Criminalisation of the use of services of a victim

Each Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its internal law, the use of services which are the object of exploitation as referred to in Article 4 paragraph a of this Convention, with the knowledge that the person is a victim of trafficking in human beings.

Article 20 - Criminalisation of acts relating to travel or identity documents

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the following conducts, when committed intentionally and for the purpose of enabling the trafficking in human beings:

- a forging a travel or identity document;
- b procuring or providing such a document;
- c retaining, removing, concealing, damaging or destroying a travel or identity document of another person.

Article 21 – Attempt and aiding or abetting

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences when committed intentionally, aiding or abetting the commission of any of the offences established in accordance with Articles 18 and 20 of the present Convention.

2 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences when committed intentionally, an attempt to commit the offences established in accordance with Articles 18 and 20, paragraph a, of this Convention.

Article 22 – Corporate liability

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that a legal person can be held liable for a criminal offence established in accordance with this Convention, committed for its benefit by any natural person, acting either individually or as part of an organ of the legal person, who has a leading position within the legal person, based on:

- a a power of representation of the legal person;
- b an authority to take decisions on behalf of the legal person;
- c an authority to exercise control within the legal person.

2 Apart from the cases already provided for in paragraph 1, each Party shall take the measures necessary to ensure that a legal person can be held liable where the lack of supervision or control by a natural person referred to in paragraph 1 has made possible the commission of a criminal offence established in accordance with this Convention for the benefit of that legal person by a natural person acting under its authority.

3 Subject to the legal principles of the Party, the liability of a legal person may be criminal, civil or administrative.

4 Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offence.

Article 23 – Sanctions and measures

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that the criminal offences established in accordance with Articles 18 to 21 are punishable by effective, proportionate and dissuasive sanctions. These sanctions shall include, for criminal offences established in accordance with Article 18 when committed by natural persons, penalties involving deprivation of liberty which can give rise to extradition.

2 Each Party shall ensure that legal persons held liable in accordance with Article 22 shall be subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions or measures, including monetary sanctions.

3 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate or otherwise deprive the instrumentalities and proceeds of criminal offences established in accordance with Articles 18 and 20, paragraph a, of this Convention, or property the value of which corresponds to such proceeds.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to enable the temporary or permanent closure of any establishment which was used to carry out trafficking in human beings, without prejudice to the rights of *bona fide* third parties or to deny the perpetrator, temporary or permanently, the exercise of the activity in the course of which this offence was committed.

Article 24 – Aggravating circumstances

Each Party shall ensure that the following circumstances are regarded as aggravating circumstances in the determination of the penalty for offences established in accordance with Article 18 of this Convention:

- a the offence deliberately or by gross negligence endangered the life of the victim;
- b the offence was committed against a child;
- c the offence was committed by a public official in the performance of her/his duties;
- d the offence was committed within the framework of a

criminal organisation.

Article 25 - Previous convictions

Each Party shall adopt such legislative and other measures providing for the possibility to take into account final sentences passed by another Party in relation to offences established in accordance with this Convention when determining the penalty.

Article 26 – Non-punishment provision

Each Party shall, in accordance with the basic principles of its legal system, provide for the possibility of not imposing penalties on victims for their involvement in unlawful activities, to the extent that they have been compelled to do so.

Chapter V – Investigation, prosecution and procedural law

Article 27 - *Ex parte* and *ex officio* applications

1 Each Party shall ensure that investigations into or prosecution of offences established in accordance with this Convention shall not be dependent upon the report or accusation made by a victim, at least when the offence was committed in whole or in part on its territory.

2 Each Party shall ensure that victims of an offence in the territory of a Party other than the one where they reside may make a complaint before the competent authorities of their State of residence. The competent authority to which the complaint is made, insofar as it does not itself have competence in this respect, shall transmit it without delay to the competent authority of the Party in the territory in which the offence was committed. The complaint shall be dealt with in accordance with the internal law of the Party in which the offence was committed.

3 Each Party shall ensure, by means of legislative or other measures, in accordance with the conditions provided for by its internal law, to any group, foundation, association or non-governmental organisations which aims at fighting trafficking in human beings or protection of human rights, the possibility to assist and/or support the victim with his or her consent during criminal proceedings concerning the offence established in accordance with Article 18 of this Convention.

Article 28 – Protection of victims, witnesses and collaborators with the judicial authorities

1 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to provide effective and appropriate protection from potential retaliation or intimidation in particular during and after investigation and prosecution of perpetrators, for:

a Victims;

b As appropriate, those who report the criminal offences established in accordance with Article 18 of this Convention or otherwise co-operate with the investigating or prosecuting authorities;

c witnesses who give testimony concerning criminal offences established in accordance with Article 18 of this Convention;

d when necessary, members of the family of persons referred to in subparagraphs a and c.

2 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure and to offer various kinds of protection. This may include physical protection, relocation, identity change and assistance in obtaining jobs.

3 A child victim shall be afforded special protection measures taking into account the best interests of the child.

4 Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to provide, when necessary, appropriate protection from potential retaliation or intimidation in particular during and after investigation and prosecution of perpetrators, for members of groups, foundations, associations or non-governmental organisations which carry out the activities set out in Article 27, paragraph 3.

5 Each Party shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the implementation of this article.

Article 29 – Specialised authorities and co-ordinating bodies

1 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure that persons or entities are specialised in the fight against trafficking and the protection of victims. Such persons or entities shall have the necessary independence in accordance with the fundamental principles of the legal system of the Party, in order for them to be able to carry out their functions effectively and free from any undue pressure. Such persons or the staffs of such entities shall have adequate training and financial resources for their tasks.

2 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to ensure co-ordination of the policies and actions of their governments' departments and other public agencies against trafficking in human beings, where appropriate, through setting up co-ordinating bodies.

3 Each Party shall provide or strengthen training for relevant officials in the prevention of and fight against trafficking in human beings, including Human Rights training. The training may be agency-specific and shall, as appropriate, focus on: methods used in preventing such trafficking, prosecuting the traffickers and protecting the rights of the victims, including protecting the victims from the traffickers.

4 Each Party shall consider appointing National Rapporteurs or other mechanisms for monitoring the anti-trafficking activities of State institutions and the implementation of national legislation requirements.

Article 30 – Court proceedings

In accordance with the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, in particular Article 6, each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to ensure in the course of judicial proceedings:

a the protection of victims' private life and, where appropriate, identity;

b victims' safety and protection from intimidation,

in accordance with the conditions under its internal law and, in the case of child victims, by taking special care of children's needs and ensuring their right to special protection measures.

Article 31 – Jurisdiction

1 Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish jurisdiction over any offence established in accordance with this Convention, when the offence is committed:

a in its territory; or

b on board a ship flying the flag of that Party; or

c on board an aircraft registered under the laws of that Party;

or

d by one of its nationals or by a stateless person who has his or her habitual residence in its territory, if the offence is punishable under criminal law where it was committed or if the offence is committed outside the territorial jurisdiction of any State;

e against one of its nationals.

2 Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that it reserves the right not to apply or to apply only in specific cases or conditions the jurisdiction rules laid down in paragraphs 1 (d) and (e) of this article or any part thereof.

3 Each Party shall adopt such measures as may be necessary to establish jurisdiction over the offences referred to in this Convention, in cases where an alleged offender is present in its territory and it does not extradite him/her to another Party, solely on the basis of his/her nationality, after a request for extradition.

4 When more than one Party claims jurisdiction over an alleged offence established in accordance with this Convention, the Parties involved shall, where appropriate, consult with a view to determining the most appropriate jurisdiction for prosecution.

5 Without prejudice to the general norms of international law, this Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised by a Party in accordance with internal law.

Chapter VI – International co-operation and co-operation with civil society

Article 32 – General principles and measures for international co-operation

The Parties shall co-operate with each other, in accordance with the provisions of this Convention, and through application of relevant applicable international and regional instruments, arrangements agreed on the basis of uniform or reciprocal legislation and internal laws, to the widest extent possible, for the purpose of:

- preventing and combating trafficking in human beings;
- protecting and providing assistance to victims;
- investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention.

Article 33 - Measures relating to endangered or missing persons

1 When a Party, on the basis of the information at its disposal has reasonable grounds to believe that the life, the freedom or the physical integrity of a person referred to in Article 28, paragraph 1, is in immediate danger on the territory of another Party, the Party that has the information shall, in such a case of emergency, transmit it without delay to the latter so as to take the appropriate protection measures.

2 The Parties to this Convention may consider reinforcing their co-operation in the search for missing people, in particular for missing children, if the information available leads them to believe that she/he is a victim of trafficking in human beings. To this end, the Parties may conclude bilateral or multilateral treaties with each other.

Article 34 – Information

1 The requested Party shall promptly inform the requesting Party of the final result of the action taken under this chapter. The requested Party shall also promptly inform the requesting Party of any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly.

2 A Party may, within the limits of its internal law, without prior request, forward to another Party information obtained within the framework of its own investigations when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings concerning criminal offences established in accordance with this Convention or might lead to a request for co-operation by that Party under this chapter.

3 Prior to providing such information, the providing Party may request that it be kept confidential or used subject to conditions. If the receiving Party cannot comply with such request, it shall notify the providing Party, which shall then determine whether the information should nevertheless be provided. If the receiving Party accepts the information subject to the conditions, it shall be bound by them.

4 All information requested concerning Articles 13, 14 and 16, necessary to provide the rights conferred by these Articles, shall be transmitted at the request of the Party concerned without delay with due respect to Article 11 of the present Convention.

Article 35 – Co-operation with civil society

Each Party shall encourage state authorities and public officials, to co-operate with non-governmental organisations, other relevant organisations and members of civil society, in establishing strategic partnerships with the aim of achieving the purpose of this Convention.

Chapter VII – Monitoring mechanism

Article 36 – Group of experts on action against trafficking in human beings

1 The Group of experts on action against trafficking in human beings (hereinafter referred to as "GRETA"), shall monitor the implementation of this Convention by the Parties.

2 GRETA shall be composed of a minimum of 10 members and a maximum of 15 members, taking into account a gender and geographical balance, as well as a multidisciplinary expertise. They shall be elected by the Committee of the Parties for a term of office of 4 years, renewable once, chosen from amongst nationals of the States Parties to this Convention.

3 The election of the members of GRETA shall be based on the following principles:

a they shall be chosen from among persons of high moral character, known for their recognised competence in the fields of Human Rights, assistance and protection of victims and of action against trafficking in human beings or having professional experience in the areas covered by this Convention;

b they shall sit in their individual capacity and shall be independent and impartial in the exercise of their functions and shall be available to carry out their duties in an effective manner;

c no two members of GRETA may be nationals of the same State;

d they should represent the main legal systems.

4 The election procedure of the members of GRETA shall be determined by the Committee of Ministers, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, within a period of one year following the entry into force of this Convention. GRETA shall adopt its own rules of procedure.

Article 37 – Committee of the Parties

1 The Committee of the Parties shall be composed of the representatives on the Committee of Ministers of the Council of Europe of the member States Parties to the Convention and representatives of the Parties to the Convention, which are not members of the Council of Europe.

2 The Committee of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe. Its first meeting shall be held within a period of one year following the entry into force of this Convention in order to elect the members of GRETA. It shall subsequently meet whenever one-third of the Parties, the President of GRETA or the Secretary General so requests.

3 The Committee of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

Article 38 – Procedure

1 The evaluation procedure shall concern the Parties to the Convention and be divided in rounds, the length of which is determined by GRETA. At the beginning of each round GRETA shall select the specific provisions on which the evaluation procedure shall be based.

2 GRETA shall define the most appropriate means to carry out this evaluation. GRETA may in particular adopt a questionnaire for each evaluation round, which may serve as a basis for the evaluation of the implementation by the Parties of the present Convention. Such a questionnaire shall be addressed to all Parties. Parties shall respond to this questionnaire, as well as to any other request of information from GRETA.

3 GRETA may request information from civil society.

4 GRETA may subsidiarily organise, in co-operation with the national authorities and the "contact person" appointed by the latter, and, if necessary, with the assistance of independent national experts, country visits. During these visits, GRETA may be assisted by specialists in specific fields.

5 GRETA shall prepare a draft report containing its analysis concerning the implementation of the provisions on which the evaluation is based, as well as its suggestions and proposals concerning the way in which the Party concerned may deal with the problems which have been identified. The draft report shall be transmitted for comments to the Party which undergoes the evaluation. Its comments are taken into account by GRETA when establishing its report.

6 On this basis, GRETA shall adopt its report and conclusions concerning the measures taken by the Party concerned to implement the provisions of the present Convention. This report and conclusions shall be sent to the Party concerned and to the Committee of the Parties. The report and conclusions of GRETA shall be made public as from their adoption, together with eventual comments by the Party concerned.

7 Without prejudice to the procedure of paragraphs 1 to 6 of this article, the Committee of the Parties may adopt, on the basis of the report and conclusions of GRETA, recommendations addressed to this Party (a) concerning the measures to be taken to implement the conclusions of GRETA, if necessary setting a date for submitting information on their implementation, and (b) aiming at promoting co-operation with that Party for the proper implementation of the present Convention.

Chapter VIII – Relationship with other international instruments

Article 39 – Relationship with the Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the United Nations Convention against transnational organised crime

This Convention shall not affect the rights and obligations derived from the provisions of the Protocol to prevent, suppress and punish trafficking in persons, especially women and children, supplementing the United Nations Convention against transnational organised crime, and is intended to enhance the protection afforded by it and develop the standards contained therein.

Article 40 – Relationship with other international instruments

1 This Convention shall not affect the rights and obligations derived from other international instruments to which Parties to the present Convention are Parties or shall become Parties and which contain provisions on matters governed by this Convention and which ensure greater protection and assistance for victims of trafficking.

2 The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for the purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

3 Parties which are members of the European Union shall, in their mutual relations, apply Community and European Union rules in so far as there are Community or European Union rules governing the particular subject concerned and applicable to the specific case, without prejudice to the object and

purpose of the present Convention and without prejudice to its full application with other Parties.

4 Nothing in this Convention shall affect the rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of *non-refoulement* as contained therein.

Chapter IX – Amendments to the Convention

Article 41 – Amendments

1 Any proposal for an amendment to this Convention presented by a Party shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her to the member States of the Council of Europe, any signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 42 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 43.

2 Any amendment proposed by a Party shall be communicated to GRETA, which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.

3 The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by GRETA and, following consultation of the Parties to this Convention and after obtaining their unanimous consent, may adopt the amendment.

4 The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.

5 Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

Chapter X – Final clauses

Article 42 – Signature and entry into force

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, the non member States which have participated in its

elaboration and the European Community.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 Signatories, including at least 8 member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

4 In respect of any State mentioned in paragraph 1 or the European Community, which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 43 – Accession to the Convention

1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consultation of the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20 d. of the Statute of the Council of Europe, and by unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 44 – Territorial application

1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on

the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 45 – Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Convention, with the exception of the reservation of Article 31, paragraph 2.

Article 46 – Denunciation

1 Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 47 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any State signatory, any State Party, the European Community, to any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 42 and to any State invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 43 of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 42 and 43;
- d any amendment adopted in accordance with Article 41 and the date on which such an amendment enters into force;
- e any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 46;

- Convention
- f any other act, notification or communication relating to this
  - g any reservation made under Article 45.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Warsaw, this 16th day of May 2005, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

**ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ**

Βαρσοβία, 16.5.2005

Εισαγωγή

Τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας,

Θεωρώντας ότι ο στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του,

Θεωρώντας ότι η εμπορία ανθρώπων αποτελεί παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προσβολή της αξιοπρέπειας και ακεραιότητας του ανθρώπου,

Θεωρώντας ότι η εμπορία ανθρώπων μπορεί να οδηγήσει τα θύματα στη δουλεία,

Θεωρώντας ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων των θυμάτων, η προστασία των θυμάτων και η δράση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων πρέπει να αποτελούν ύψιστους στόχους,

Θεωρώντας ότι όλες οι δράσεις ή πρωτοβουλίες κατά της εμπορίας ανθρώπων πρέπει να μη συνεπάγονται διακρίσεις κατά την εφαρμογή τους, να λαμβάνουν υπόψη την ισότητα των δύο φύλων καθώς και να ενσωματώνουν την προσέγγιση υπέρ των δικαιωμάτων των παιδιών,

Ανακαλώντας τις διακηρύξεις των Υπουργών Εξωτερικών των Κρατών Μελών κατά την 112^η (14-15 Μαΐου 2003) και 114^η (12-13 Μαΐου 2004) Σύνοδο της Επιτροπής Υπουργών που ζήτησαν την ενίσχυση της δράσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εμπορία ανθρώπων,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (1950) και των πρωτοκόλλων αυτής,

Λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις της Επιτροπής Υπουργών προς

τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης: Σύσταση No. R (91) 11 για τη σεξουαλική εκμετάλλευση, την πορνογραφία και την πορνεία, καθώς και την σωματεμπορία παιδιών και νέων ενηλίκων, Σύσταση No. R (97) 13 για τον εκφοβισμό μαρτύρων και τα δικαιώματα υπεράσπισης, Σύσταση No. R (2000) 11 για τη δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση και Σύσταση Rec (2001) 16 για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση, Σύσταση Rec (2002) 5 για την προστασία των γυναικών από τη βία,

Λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης: Σύσταση 1325 (1997) για την εμπορία γυναικών και την καταναγκαστική πορνεία στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, Σύσταση 1450 (2000) για τη βία κατά των γυναικών στην Ευρώπη, Σύσταση 1545 (2002) για την εκστρατεία κατά της εμπορίας γυναικών, Σύσταση 1610 (2003) για τη μετανάστευση που σχετίζεται με την εμπορία γυναικών και την πορνεία, Σύσταση 1611 (2003) για την εμπορία οργάνων στην Ευρώπη, Σύσταση 1663 (2004) για την Οικογενειακή δουλεία: καταναγκασμός, au pairs και νύφες δι' αλληλογραφίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την Απόφαση Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19^{ης} Ιουλίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, την Απόφαση Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15^{ης} Μαρτίου 2001 σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες και την Απόφαση Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με την άδεια διαμονής που εκδίδεται σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων ή οι οποίοι απετέλεσαν το αντικείμενο δράσης για τη διευκόλυνση παράνομης μετανάστευσης και οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση του ΟΗΕ Ενάντια στο Διεθνικό Οργανωμένο Έγκλημα και το Πρωτόκολλο αυτής για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της

Εμπορίας Προσώπων και Ιδίως Γυναικών και Παιδιών, με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας που παρέχουν και την εξέλιξη των προτύπων που θεσπίζονται από αυτά,

Λαμβάνοντας υπόψη τα υπόλοιπα διεθνή έγγραφα που σχετίζονται με το πεδίο δράσης κατά της εμπορίας ανθρώπων,

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη δημιουργίας ενός περιεκτικού διεθνούς εγγράφου που εστιάζει στα ανθρώπινα δικαιώματα των θυμάτων της εμπορίας και τη θέσπιση συγκεκριμένων μηχανισμών παρακολούθησης,

Συνομολογούν τα ακόλουθα:

Κεφάλαιο I – Σκοποί, πεδίο αναφοράς, αρχή της μη διάκρισης και ορισμοί

Άρθρο 1 – Σκοποί της Σύμβασης

1. Οι σκοποί της Σύμβασης είναι οι εξής:

- α. η πρόληψη και η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, με παράλληλη διασφάλιση της ισότητας των δύο φύλων,
  - β. η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων διακίνησης και εμπορίας, ο σχεδιασμός ενός περιεκτικού πλαισίου για την προστασία και τη στήριξη θυμάτων και μαρτύρων και η παράλληλη διασφάλιση της ισότητας των δύο φύλων, καθώς και η εξασφάλιση αποτελεσματικών ερευνών και ποινικών διώξεων,
  - γ. η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας σχετικά με τη δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων,
2. Προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της από τα συμβαλλόμενα μέρη, η παρούσα Σύμβαση θεσπίζει έναν συγκεκριμένο μηχανισμό παρακολούθησης.

Άρθρο 2 – Πεδίο Αναφοράς

Η παρούσα Σύμβαση ισχύει για όλες τις μορφές εμπορίας ανθρώπων, είτε εθνικής είτε διεθνικής, είτε σχετίζεται με οργανωμένο έγκλημα είτε όχι.

Άρθρο 3 – Αρχή της μη διάκρισης

Η εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Συνθήκης από τα συμβαλλόμενα μέρη, συγκεκριμένα η απόλαυση των μέτρων για την προστασία και την προώθηση των δικαιωμάτων των θυμάτων, διασφαλίζεται χωρίς καμία διάκριση λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, συμμετοχής σε εθνική μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως ή άλλης καταστάσεως.

Άρθρο 4 – Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης:

α. Ως «εμπορία ανθρώπων» ορίζεται η στρατολόγηση, μεταφορά, υπόθαλψη ή υποδοχή προσώπων, που γίνεται με απειλή ή άσκηση βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, με απαγωγή, απάτη ή κατάχρηση εξουσίας ή εκμετάλλευση ιδιαίτερα ευάλωτης θέσης ή με προσφορά ή πρόσληψη χρημάτων ή προνομίων, με σκοπό την επίτευξη συναίνεσης αυτών των προσώπων στον έλεγχό τους από άλλο πρόσωπο για λόγους εκμετάλλευσης. Στον όρο εκμετάλλευση περιλαμβάνεται τουλάχιστον η εκμετάλλευση της πτορνείας άλλων, ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, η αναγκαστική εργασία ή παροχή υπηρεσιών, η δουλεία και οι παρεμφερείς πρακτικές καθώς και η αφαίρεση οργάνων.

β. Η συναίνεση ενός θύματος της εμπορίας ανθρώπων στην εκ προθέσεως εκμετάλλευση που ορίζεται στην πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου δεν θα λαμβάνεται υπόψη, στις περιπτώσεις όπου έχει χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε από τα μέσα που ορίζονται σε αυτήν.

γ. Η στρατολόγηση, μεταφορά, υπόθαλψη ή υποδοχή ενός παιδιού με σκοπό την εκμετάλλευση θεωρείται εμπορία ανθρώπων ακόμη κι εάν αυτή δεν περιλαμβάνει κανένα από τα μέσα που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο του παρόντος

άρθρου.

- δ. Ως «παιδί» ορίζεται οποιοδήποτε άτομο κάτω των δεκαοκτώ ετών.
ε. Ως «θύμα» ορίζεται οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο υπόκειται σε εμπορία ανθρώπων όπως αυτή ορίζεται στο παρόν άρθρο.

Κεφάλαιο II – Πρόληψη, συνεργασία και άλλα μέτρα

Άρθρο 5 – Πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων.

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα για τη θέσπιση ή την ενίσχυση του εθνικού συντονισμού μεταξύ των διάφορων φορέων που είναι αρμόδιοι για την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θεσπίζει και/ ή ενισχύει αποτελεσματικές πολιτικές και προγράμματα για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, μέσω μέτρων όπως: έρευνα, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαιδευτικές εκστρατείες, κοινωνικές και οικονομικές πρωτοβουλίες και προγράμματα κατάρτισης, ιδιαίτερα για άτομα ευάλωτα στην εμπορία ανθρώπων, καθώς και για επαγγελματίες που ασχολούνται με αυτήν.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προωθεί μία προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα και χρησιμοποιεί την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των δύο φύλων και την προσέγγιση υπέρ των παιδιών, κατά την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση όλων των πολιτικών και προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτούνται, προκειμένου να καταστήσει δυνατή τη νόμιμη μετανάστευση, ιδιαίτερα μέσω διάδοσης ακριβών πληροφοριών από τα σχετικά γραφεία, όσον αφορά στις προϋποθέσεις που καθιστούν δυνατή τη νόμιμη είσοδο και διαμονή στην επικράτειά του.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να περιορίσει την ευάλωτη θέση των παιδιών απέναντι στην εμπορία ανθρώπων, δημιουργώντας πρωτίστως ένα προστατευτικό περιβάλλον για αυτά.

6. Τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αφορούν και μη κυβερνητικούς οργανισμούς, άλλους σχετικούς οργανισμούς και άλλα μέρη της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία και υποστήριξη των θυμάτων.

Άρθρο 6 – Μέτρα για την αποθάρρυνση της ζήτησης

Προκειμένου να μειώσει τη ζήτηση που ευνοεί κάθε είδους εκμετάλλευση ατόμων, και ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, η οποία οδηγεί στην εμπορία ανθρώπων, κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει ή ενισχύει νομοθετικά, διοικητικά, εκπαιδευτικά, κοινωνικά, πολιτιστικά και άλλα μέτρα περιλαμβανομένων των ακολούθων:

α. έρευνα για την αναγνώριση των καλύτερων πρακτικών, μεθόδων και στρατηγικών,

β. ενίσχυση της συνειδητοποίησης της ευθύνης και του σημαντικού ρόλου των μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά στην αναγνώριση της ζήτησης ως μίας εκ των βασικών αιτιών της διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων,

γ. εκστρατείες ενημέρωσης που περιλαμβάνουν, όπου είναι δυνατό, μεταξύ άλλων, τις δημόσιες αρχές και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής,

δ. προληπτικά μέτρα, περιλαμβανομένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για αγόρια και κορίτσια κατά τα σχολικά τους χρόνια, τα οποία τονίζουν τη μη αποδοχή της διάκρισης λόγω φύλου και τις καταστροφικές της συνέπειες, τη σπουδαιότητα της ισότητας των δύο φύλων και την αξιοπρέπεια και ακεραιότητα κάθε ανθρώπου.

Άρθρο 7 – Μέτρα που λαμβάνονται στα σύνορα

1. Με κάθε επιφύλαξη προς στις διεθνείς δεσμεύσεις που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία ατόμων, τα συμβαλλόμενα μέρη ενισχύουν, στο μέτρο του δυνατού, τους απαραίτητους συνοριακούς ελέγχους, που απαιτούνται για την πρόληψη και τον εντοπισμό της εμπορίας ανθρώπων.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υιοθετεί νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να

αποτρέψει, στο μέτρο του δυνατού, τη χρήση των εμπορικών μέσων μεταφοράς για διάπραξη των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

3. Όπου είναι δυνατό και με κάθε επιφύλαξη προς τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τη θέσπιση της υποχρέωσης των εμπορικών μεταφορέων, όπως οποιασδήποτε μεταφορικής εταιρείας, του ιδιοκτήτη ή αυτού που εκμεταλλεύεται οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς, να διαπιστώνει ότι όλοι οι επιβάτες κατέχουν τα ταξιδιωτικά έγγραφα που απαιτούνται για την είσοδο στο κράτος υποδοχής.

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, ώστε να προβλέπει κυρώσεις σε περιπτώσεις αθέτησης της υποχρέωσης που ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υιοθετεί νομοθετικά ή άλλα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να επιτρέψει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, την άρνηση εισόδου ή την ανάκληση θεώρησης εισόδου (visa) ατόμων τα οποία εμπλέκονται στη διάπραξη των αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών ελέγχου των συνόρων μέσω, μεταξύ άλλων, της δημιουργίας και διατήρησης απευθείας διαύλων επικοινωνίας.

Άρθρο 8 – Ασφάλεια και έλεγχος εγγράφων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει:

- a. ότι τα ταξιδιωτικά έγγραφα και τα δελτία ταυτότητας που εκδίδει είναι τέτοιας ποιότητας ώστε να μην μπορούν εύκολα να εκδοθούν, να αναπαραχθούν ή να χρησιμοποιηθούν παράνομα ούτε να πλαστογραφηθούν ή να παραποιηθούν, και
- β. να διασφαλίζει την ακεραιότητα και την ασφάλεια των ταξιδιωτικών εγγράφων και των δελτίων ταυτότητας που εκδίδονται από το συμβαλλόμενο μέρος ή εκ μέρους αυτού και να αποτρέπει την παράνομη δημιουργία και έκδοσή τους.

Άρθρο 9 – Νομιμότητα και ισχύς των εγγράφων

Κατόπιν αιτήματος άλλου συμβαλλόμενου μέρους, ένα συμβαλλόμενο μέρος, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, επιβεβαιώνει εντός λογικού χρονικού διαστήματος τη νομιμότητα και ισχύ των εγγράφων που εκδίδονται ή φέρονται ότι έχουν εκδοθεί στο όνομά του και υπάρχει υποψία ότι χρησιμοποιούνται για την εμπορία ανθρώπων.

Κεφάλαιο III – Μέτρα για την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των θυμάτων, τα οποία διασφαλίζουν την ισότητα των δύο φύλων

Άρθρο 10 – Αναγνώριση των θυμάτων

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει τη στελέχωση των αρμοδίων αρχών του με άτομα τα οποία είναι εκπαιδευμένα και ικανά να αποτρέπουν και να καταστέλλουν την εμπορία ανθρώπων, να αναγνωρίζουν και να βοηθούν τα θύματα, περιλαμβανομένων των παιδιών, και διασφαλίζει ότι οι διάφορες αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους καθώς και με τους σχετικούς οργανισμούς υποστήριξης, έτσι ώστε τα θύματα να μπορούν : α) να αναγνωρίζονται βάσει μίας διαδικασίας, η οποία λαμβάνει πλήρως υπόψη την ειδική περίπτωση των θυμάτων γυναικών και παιδιών και β) όπου απαιτείται να λαμβάνουν άδειες διαμονής, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 14 της παρούσας Σύμβασης προϋποθέσεις.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει νομοθετικά ή άλλα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να αναγνωρίζει τα θύματα σε συνεργασία με άλλα συμβαλλόμενα μέρη και αρμόδιους οργανισμούς υποστήριξης. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι, εάν οι αρμόδιες αρχές έχουν λόγους να πιστεύουν ότι ένα άτομο έχει πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων, αυτό δεν θα απομακρύνεται από την επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους εωσότου ολοκληρωθεί η διαδικασία αναγνώρισής του ως θύματος του προβλεπόμενου, από το άρθρο 18 της παρούσας Σύμβασης, αδικήματος και ομοίως διασφαλίζει ότι το εν λόγω άτομο απολαμβάνει την αρωγή που προβλέπεται στις παραγράφους 1 & 2 του άρθρου 12.

3. Όταν η ηλικία του θύματος είναι απροσδιόριστη και υπάρχουν λόγοι να πιστεύει κανείς ότι το θύμα είναι παιδί, εκείνος ή εκείνη θα θεωρείται ότι είναι παιδί και θα του/της παρέχονται ειδικά μέτρα προστασίας όσο εκκρεμεί η πιστοποίηση της ηλικίας του/της.

4. Κατά τη στιγμή που κάποιο ασυνόδευτο παιδί αναγνωριστεί ως θύμα, κάθε συμβαλλόμενο μέρος:

α. προβλέπει την εκπροσώπηση του παιδιού από νόμιμο επίτροπο, οργάνωση ή αρχή, η οποία θα ενεργεί προς όφελος του παιδιού,

β. προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να τεκμηριώσει την ταυτότητα και την εθνικότητα του/ της,

γ. καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εντοπίσει την οικογένειά του, όταν κάτι τέτοιο είναι προς όφελος του παιδιού.

Άρθρο 11 – Προστασία της ιδιωτικής ζωής

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προστατεύει την ιδιωτική ζωή και την ταυτότητα των θυμάτων. Τα προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν καταχωρούνται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τη Σύμβαση για την Προστασία του Ατόμου όσον αφορά την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων (ETS Ar.108).

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει, ίδιως, ότι η ταυτότητα, ή οι πληροφορίες που επιτρέπουν την αναγνώριση ενός παιδιού-θύματος εμπορίας, δεν γίνονται δημόσια γνωστές δια των μέσων ενημέρωσης ή οποιουδήποτε άλλου μέσου, εκτός εάν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, πρόκειται να διευκολύνουν τον εντοπισμό των μελών της οικογένειας του ή με κάποιον άλλο τρόπο να διασφαλίσουν την ευημερία και την προστασία του παιδιού.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει, σύμφωνα με το Άρθρο 10 της Σύμβασης περί Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών όπως ερμηνεύεται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μέτρα που στόχο έχουν να ενθαρρύνουν τα μέσα ενημέρωσης να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή και την ταυτότητα των θυμάτων μέσω αυτορρυθμίσεων ή άλλων ρυθμιστικών μέτρων.

Άρθρο 12 – Αρωγή των θυμάτων

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει νομοθετικά ή άλλα μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να βοηθά τα θύματα στη σωματική, ψυχολογική και κοινωνική τους αποκατάσταση. Η εν λόγω αρωγή περιλαμβάνει ιδίως:
  - α. βιοτικό επίπεδο ικανό να διασφαλίζει τη διαβίωσή τους, μέσω μέτρων όπως: κατάλληλη και ασφαλής διαμονή, ψυχολογική και υλική υποστήριξη,
  - β. πρόσβαση σε επείγουσα ιατρική θεραπεία,
  - γ. υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, όπου είναι απαραίτητες,
  - δ. συμβουλευτική και ενημέρωση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στα νόμιμα δικαιώματά τους και τις υπηρεσίες που υπάρχουν στη διάθεσή τους, σε γλώσσα την οποία καταλαβαίνουν,
  - ε. υποστήριξη προκειμένου να διευκολύνεται η παρουσίαση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους, καθώς και η ενάσκησή τους σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας,
  - στ. πρόσβαση των παιδιών στην εκπαίδευση.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις ανάγκες ασφάλειας και προστασίας των θυμάτων.
3. Επιπροσθέτως, κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει την απαραίτητη ιατρική ή άλλη βοήθεια στα θύματα που διαμένουν νόμιμα στην επικράτειά του, τα οποία δε διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους και χρειάζονται τέτοιου είδους βοήθεια.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος υιοθετεί τους κανόνες βάσει των οποίων τα θύματα που διαμένουν νόμιμα στην επικράτειά του, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση και στην αγορά εργασίας.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την εθνική του νομοθεσία, μέτρα προκειμένου να συνεργάζεται με μη κυβερνητικούς οργανισμούς, άλλους σχετικούς οργανισμούς ή άλλα μέρη της κοινωνίας των πολιτών που ασχολούνται με την υποστήριξη θυμάτων.
6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει ότι η αρωγή που παρέχεται στα θύματα δεν

εξαρτάται από την προθυμία του θύματος να ενεργήσει ως μάρτυρας.

7. Για την εφαρμογή των προβλέψεων του παρόντος άρθρου, κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες παρέχονται κατόπιν συναίνεσης και ενημέρωσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση και τα δικαιώματα των παιδιών σχετικά με τη διαμονή, την εκπαίδευση και την κατάλληλη ιατρική φροντίδα.

Άρθρο 13 – Περίοδος αποκατάστασης και περίσκεψης

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει στην εθνική του νομοθεσία μία περίοδο αποκατάστασης και περίσκεψης τουλάχιστον 30 ημερών, όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι να θεωρείται ότι το εν λόγω άτομο είναι θύμα. Η περίοδος αυτή πρέπει να είναι επαρκής ώστε το συγκεκριμένο άτομο να συνέλθει και να ξεφύγει από την επιρροή των δραστών της εμπορίας και/ ή να αποφασίζει συνειδητά σχετικά με τη συνεργασία του με τις αρμόδιες αρχές. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου δεν είναι δυνατό να εκτελεστεί εναντίον του/της οποιοδήποτε μέτρο απέλασης. Η εν λόγω διάταξη ισχύει με την επιφύλαξη των πράξεων που διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές σε όλα τα στάδια των σχετικών εθνικών διαδικασιών, και ιδίως κατά την έρευνα και τη δίωξη των σχετικών αδικημάτων. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν το δικαίωμα στα ανωτέρω άτομα να παραμένουν εντός της επικράτειάς τους.

2. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου τα άτομα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου απολαμβάνουν των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12, ρυθμίσεων.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν είναι υποχρεωμένα να τηρήσουν την εν λόγω περίοδο αν συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης ή εάν διαπιστωθεί ότι το άτομο επικαλέστηκε την ιδιότητα του θύματος καταχρηστικά.

Άρθρο 14 – Άδεια διαμονής

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εκδίδει ανανεώσιμη άδεια διαμονής στα θύματα, σε οποιαδήποτε από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- α. εάν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι η διαμονή τους είναι απαραίτητη εξαιτίας της προσωπικής τους κατάστασης,
  - β. εάν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι η διαμονή τους είναι απαραίτητη για τη συνεργασία τους με τις αρμόδιες αρχές σε ό,τι αφορά στην έρευνα ή τις λοιπές ποινικές διαδικασίες.
2. Η άδεια διαμονής για παιδιά-θύματα, όταν απαιτείται νομικά, εκδίδεται προς το συμφέρον του παιδιού και, όπου απαιτείται, ανανεώνεται βάσει των ίδιων προϋποθέσεων.
3. Η μη ανανέωση ή η ανάκληση της άδειας διαμονής υπόκειται στους όρους που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία του συμβαλλόμενου μέρους.
4. Εάν ένα θύμα υποβάλει αίτηση για κάποιο άλλο είδος άδειας διαμονής, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι εκείνος ή εκείνη διαθέτει, ή διέθετε, άδεια διαμονής σύμφωνα με την παράγραφο 1.
5. Λαμβάνοντας υπόψη τις αναφερόμενες στο άρθρο 40 υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει το γεγονός ότι η έκδοση άδειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη πραγματοποιείται με την επιφύλαξη του δικαιώματος αναζήτησης και χορήγησης ασύλου.

Άρθρο 15 – Αποζημίωση και Ένδικα Μέσα

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα θύματα έχουν πρόσβαση, από την πρώτη τους επαφή με τις αρμόδιες αρχές, σε πληροφόρηση για σχετικές δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες σε γλώσσα, την οποία μπορούν να κατανοήσουν.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει το δικαίωμα παροχής νομικής συνδρομής και δωρεάν νομικής βοήθειας στα θύματα, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την εθνική του νομοθεσία.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει στην εθνική του νομοθεσία το δικαίωμα των θυμάτων να αποζημιώνονται από τους δράστες των εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η αποζημίωση των θυμάτων, σύμφωνα με τους

όρους που προβλέπονται από την εθνική του νομοθεσία, για παράδειγμα μέσω της δημιουργίας ενός ταμείου για την αποζημίωση θυμάτων ή μέσω μέτρων ή προγραμμάτων για την κοινωνική βοήθεια και την κοινωνική ένταξη των θυμάτων, τα οποία μπορεί να χρηματοδοτούνται από τα έσοδα που προέρχονται από την εφαρμογή των προβλεπόμενων στο άρθρο 23 μέτρων.

Άρθρο 16 – Επαναπατρισμός και επιστροφή των θυμάτων

1. Το συμβαλλόμενο μέρος, του οποίου ένα θύμα είναι πολίτης ή στο οποίο το θύμα είχε δικαίωμα μόνιμης διαμονής κατά το χρόνο του της εισόδου του στην επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, διευκολύνει και αποδέχεται την επιστροφή του/της χωρίς αδικαιολόγητες ή παράλογες καθυστερήσεις, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα δικαιώματα, την ασφάλεια και την ακεραιότητά του/της.
2. Κατά την επιστροφή ενός θύματος σε ένα άλλο κράτος, το συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει δεόντως υπόψη τα δικαιώματα, την ασφάλεια και την αξιοπρέπεια αυτού, καθώς και το καθεστώς οποιασδήποτε σχετικής νομικής διαδικασίας. Η επιστροφή αυτή είναι κατά προτίμηση εκούσια.
3. Κατόπιν αιτήματος του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει το αίτημα επιβεβαιώνει αν το άτομο είναι δικός του πολίτης ή είχε δικαίωμα μόνιμης διαμονής στην επικράτεια του, κατά το χρόνο εισόδου του στην επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής.
4. Προκειμένου να διευκολυνθεί η επιστροφή ενός θύματος, στερούμενου των απαραίτητων δικαιολογητικών, το συμβαλλόμενο μέρος, του οποίου το εν λόγω άτομο είναι πολίτης ή στο οποίο το εν λόγω άτομο είχε δικαίωμα μόνιμης διαμονής κατά το χρόνο εισόδου του στην επικράτεια του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, εκδίδει, κατόπιν αιτήματος του συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής, τα απαραίτητα ταξιδιωτικά έγγραφα ή άδειες ώστε να δοθεί η δυνατότητα στο εν λόγω άτομο να ταξιδέψει και να εισέλθει ξανά στην επικράτειά του.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει προγράμματα επαναπατρισμού, με τη συμμετοχή των αρμόδιων εθνικών ή διεθνών ιδρυμάτων και μη κυβερνητικών οργανισμών. Τα

προγράμματα αυτά σκοπό έχουν να αποτρέψουν την επαναθυματοποίηση. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος πρέπει να καταβάλει τις καλύτερες δυνατές προσπάθειες για την επανένταξη των θυμάτων στην κοινωνία του κράτους επιστροφής, περιλαμβανομένης της επανένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα και την αγορά εργασίας, ιδιαίτερα μέσω της απόκτησης και βελτίωσης των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων. Σε ό,τι αφορά στα παιδιά, τα προγράμματα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν την απόλαυση του δικαιώματος στην εκπαίδευση καθώς και μέτρα για τη διασφάλιση της κατάλληλης φροντίδας ή αποδοχής από την οικογένεια ή άλλες δομές φροντίδας.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διαθέτει στα θύματα, όπου απαιτείται σε συνεργασία με οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος, πληροφορίες επικοινωνίας με φορείς που μπορούν να τους βοηθήσουν στη χώρα όπου επιστρέφουν ή επαναπατρίζονται, όπως αστυνομικές ή δικαστικές υπηρεσίες, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, υπηρεσίες παροχής νομικής βοήθειας ή υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας.

7. Τα παιδιά-θύματα δεν επιστρέφονται σε ένα κράτος, για το οποίο υπάρχουν ενδείξεις, έπειτα από αξιολόγηση των κινδύνων και της ασφάλειας, ότι η εν λόγω επιστροφή δεν τελεί προς όφελος τους.

Άρθρο 17 – Ισότητα των δύο φύλων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, κατά την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, στοχεύει στην προώθηση της ισότητας των δύο φύλων και στην ενσωμάτωση της αρχής αυτής κατά τη δημιουργία και αξιολόγηση των μέτρων.

Κεφάλαιο IV – Διατάξεις ουσιαστικού Ποινικού Δίκαιου

Άρθρο 18 – Ποινικοποίηση της εμπορίας ανθρώπων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα

προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα την περιγραφόμενη στο άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης συμπεριφορά, όταν αυτή εκδηλώνεται από πρόθεση.

Άρθρο 19 – Ποινικοποίηση της χρήσης των υπηρεσιών του θύματος

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξετάζει τη λήψη των απαιτούμενων νομοθετικών ή άλλων μέτρων, προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα βάσει της εθνικής του νομοθεσίας, τη χρήση υπηρεσιών που, σύμφωνα με την παράγραφο α του άρθρου 4 της παρούσας, αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης, γνωρίζοντας ότι το άτομο αυτό είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων.

Άρθρο 20 – Ποινικοποίηση πράξεων σχετικών με ταξιδιωτικά έγγραφα και δελτία ταυτότητας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα τις ακόλουθες πράξεις, όταν αυτές τελούνται με πρόθεση και με σκοπό να καταστήσουν δυνατή την εμπορία ανθρώπων:

- α. πλαστογράφηση ταξιδιωτικού εγγράφου ή δελτίου ταυτότητας,
- β. προμήθεια ή παροχή τέτοιων εγγράφων,
- γ. παρακράτηση, αφαίρεση, απόκρυψη, φθορά ή καταστροφή ταξιδιωτικού εγγράφου ή δελτίου ταυτότητας άλλου ατόμου.

Άρθρο 21 – Απόπειρα και συμμετοχή

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα, όταν αυτό τελείται με πρόθεση, κάθε μορφή συμμετοχής στη διάπραξη οποιουδήποτε από τα καθοριζόμενα στα άρθρα 18 και 20 της παρούσας αδικήματα.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να θεσπίσει ως ποινικό αδίκημα την απόπειρα διάπραξης οποιουδήποτε από τα καθοριζόμενα στα άρθρα 8 και 20 παράγραφος α της παρούσας αδικήματα.

Άρθρο 22 – Εταιρική ευθύνη

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι ένα νομικό πρόσωπο θεωρείται υπεύθυνο για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα καθιερώνεται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, που διαπράττεται προς όφελος του νομικού προσώπου από φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του και κατέχει ηγετική θέση σε αυτό, βάσει:
  - a. εξουσίας εκπροσώπησής του
  - β. εξουσιοδότησης λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του
  - γ. άσκησης ελέγχου εντός αυτού.
2. Πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων, κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα ώστε να διασφαλίσει ότι ένα νομικό πρόσωπο θεωρείται υπεύθυνο όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από αναφερόμενο στην παράγραφο 1 φυσικό πρόσωπο κατέστησε δυνατή τη διάπραξη ποινικού αδικήματος θεσπιζόμενου με την παρούσα Σύμβαση, προς όφελος του νομικού προσώπου, από άλλο φυσικό πρόσωπο που ενεργεί υπό την εξουσία του ανωτέρω φυσικού προσώπου.
3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων τη εθνικής νομοθεσίας του συμβαλλόμενου μέρους, η ευθύνη του νομικού προσώπου μπορεί να είναι ποινική, αστική ή διοικητική.
4. Η ευθύνη αυτή είναι ανεξάρτητη από την ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που τέλεσαν το αδίκημα.

Άρθρο 23 – Κυρώσεις και Μέτρα

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα ποινικά αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 20 της παρούσας Σύμβασης τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις. Οι εν λόγω κυρώσεις περιλαμβάνουν, για τα ποινικά αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 18 όταν διαπράττονται από φυσικά πρόσωπα, στερητικές της ελευθερίας ποινές, που μπορεί να οδηγήσουν σε έκδοση.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα νομικά πρόσωπα που είναι σύμφωνα με το άρθρο 22 υπεύθυνα υπόκεινται σε αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινικές ή μη κυρώσεις ή μέτρα, περιλαμβανομένων χρηματικών κυρώσεων.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να καταστήσει δυνατή τη δήμευση ή οποιαδήποτε άλλη στέρηση των μέσων και προσόδων των ποινικών αδικημάτων που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 20 παράγραφος α της παρούσας Σύμβασης, ή της περιουσίας, η αξία της οποίας αντιστοιχεί στα ανωτέρω μέσα και προσόδους.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να καταστήσει δυνατή την προσωρινή ή μόνιμη διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης, που χρησιμοποιήθηκε για την πραγματοποίηση της εμπορίας ανθρώπων υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των καλόπιστων τρίτων ή την προσωρινή ή οριστική απαγόρευση στο δράστη άσκησης της δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της οποίας διαπράχθηκε το αδίκημα.

Άρθρο 24 – Επιβαρυντικές περιστάσεις

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι ακόλουθες περιστάσεις θεωρούνται ως επιβαρυντικές, κατά την επιμέτρηση της ποινής στα αναφερόμενα στο άρθρο 18 της παρούσας Σύμβασης αδικήματα:

- α. εάν η πράξη έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του θύματος εκ προθέσεως ή από βαριά αμέλεια,
- β. εάν η πράξη τελέστηκε σε βάρος παιδιού,
- γ. εάν η πράξη τελέστηκε από δημόσιο λειτουργό κατά την άσκηση των καθηκόντων του/ της.
- δ. εάν η πράξη τελέστηκε εντός του πλαισίου εγκληματικής οργάνωσης.

Άρθρο 25 – Προηγούμενες καταδίκες

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου οι οριστικές ποινές, που επιβλήθηκαν από κάποιο άλλο συμβαλλόμενο μέρος για αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, να λαμβάνονται

υπόψη κατά την επιμέτρηση της ποινής.

Άρθρο 26 – Πρόβλεψη για τη μη επιβολή τιμωρίας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέπει, σύμφωνα με τις βασικές αρχές του νομικού του συστήματος, τη δυνατότητα μη επιβολής ποινών σε θύματα για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες, στην περίπτωση που τα ανωτέρω θύματα εξαναγκάστηκαν να δράσουν κατ' αυτόν τον τρόπο.

Κεφάλαιο V - Ανάκριση, ποινική δίωξη και δικονομικές διατάξεις

Άρθρο 27 - Μονομερείς και αυτεπάγγελτες αιτήσεις

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι ανακρίσεις ή η ποινική δίωξη των δραστών των εγκλημάτων που θεσπίζονται με την παρούσα δεν εξαρτώνται από την αναφορά ή την καταγγελία του θύματος, τουλάχιστον όταν η αξιόποινη πράξη τελέστηκε εν όλω ή εν μέρει στην επικράτειά του.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα θύματα εγκλημάτων εμπορίας ανθρώπων που τελέστηκαν στην επικράτεια του και η οποία είναι διαφορετική από εκείνη που κατοικούν τα θύματα, μπορούν να υποβάλλουν την μήνυση στις αρμόδιες αρχές του κράτους διαμονής τους. Η αρχή στην οποία υποβάλλεται η μήνυση, εφόσον η ίδια δεν είναι αρμόδια, υποχρεούται να την διαβιβάσει χωρίς χρονοτριβή στην αρμόδια αρχή του συμβαλλόμενου μέρους στην επικράτεια του οποίου τελέστηκε η αξιόποινη πράξη. Η μήνυση θα αντιμετωπίζεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει, μέσω νομοθετικών ή άλλων μέτρων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην εθνική του νομοθεσία, ότι παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ομάδα, ίδρυμα, ένωση ή μη κυβερνητικό οργανισμό, ο οποίος σκοπεύει στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ή στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να βοηθά και /ή να υποστηρίζει

το θύμα με τη συναίνεσή του, κατά την διάρκεια των δικονομικών σταδίων που αφορούν αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 18 της παρούσας.

Άρθρο 28- Προστασία των θυμάτων, μαρτύρων και συνεργαζομένων με τις δικαστικές αρχές

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να παρέχει αποτελεσματική και ενδεδειγμένη προστασία από πιθανά αντίποινα ή εκφοβισμό, ιδίως κατά τη διάρκεια και μετά την ανάκριση και την ποινική δίωξη των δραστών :

- α. στα θύματα
  - β. αν κριθεί απαραίτητο, σε αυτούς που αναφέρουν την τέλεση εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 18 της παρούσας ή σε κάθε περίπτωση συνεργάζονται με τις ανακριτικές και εισαγγελικές αρχές,
  - γ. στους μάρτυρες που καταθέτουν σχετικά με τα ποινικά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 18 της παρούσας,
  - δ. όταν απαιτείται, στα μέλη των οικογενειών των προσώπων που αναφέρονται στις υποταραγράφους α και γ.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά ή άλλα μέτρα για να διασφαλίζει και να παρέχει διάφορα είδη προστασίας, όπως φυσική προστασία, αλλαγή τόπου κατοικίας, αλλαγή ταυτότητας και βοήθεια για εύρεση εργασίας.
3. Στα παιδιά-θύματα παρέχονται ειδικά μέτρα προστασίας που λαμβάνουν υπ' όψιν το συμφέρον τους.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να παρέχει, όπου αυτό είναι δυνατόν, κατάλληλη προστασία από πιθανά αντίποινα ή εκφοβισμό, ιδίως κατά την διάρκεια και μετά την ανάκριση ή την ποινική δίωξη των δραστών σε μέλη ομάδων, ιδρυμάτων, ενώσεων ή μη κυβερνητικών οργανισμών που διεξάγουν τις οριζόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου 27 της παρούσας δραστηριότητες.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα εξετάσει την σύναψη συμφωνιών ή ρυθμίσεων με άλλα κράτη για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 29 - Εξειδικευμένες αρχές και συντονιστικοί φορείς

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι πρόσωπα ή φορείς εξειδικεύονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των θυμάτων. Τα εν λόγω πρόσωπα ή φορείς πρέπει να έχουν την απαραίτητη ανεξαρτησία, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του νομικού συστήματος του συμβαλλόμενου μέρους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν το έργο τους αποτελεσματικά και χωρίς καμία αθέμιτη πίεση. Τα εν λόγω πρόσωπα ή το προσωπικό των ανωτέρω φορέων πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι επαρκώς και να διαθέτουν οικονομικούς πόρους για το έργο τους.
2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει τον συντονισμό των πολιτικών και των δράσεων των διαφόρων υπουργείων και άλλων δημοσίων υπηρεσιών του που εργάζονται για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, δημιουργώντας, όπου είναι αναγκαίο, συντονιστικά όργανα.
3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα παράσχει ή θα ενισχύσει την επιμόρφωση των λειτουργών του που είναι αρμόδιοι για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της επιμόρφωσης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η επιμόρφωση μπορεί να γίνεται συγκεκριμένα ανά υπηρεσία και να επικεντρώνεται στις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, τη δίωξη των εμπόρων και την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων, περιλαμβανομένης της προστασίας αυτών από τους εμπόρους τους.
4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα εξετάσει το ενδεχόμενο διορισμού Εθνικών Εισηγητών ή άλλων μηχανισμών για τον έλεγχο των δραστηριοτήτων κατά της εμπορίας ανθρώπων από κρατικά ιδρύματα και την εκπλήρωση των απαιτήσεων της εθνικής νομοθεσίας.

Άρθρο 30 - Δικονομικές διαδικασίες

Σύμφωνα με την σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και

των θεμελιωδών ελευθεριών και ιδίως με το άρθρο 6, κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά ή άλλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει κατά την διάρκεια των δικονομικών διαδικασιών :

- α. Την προστασία της ιδιωτικής ζωής και, όπου είναι απαραίτητο, της ταυτότητας των θυμάτων.
- β. Την ασφάλεια των θυμάτων και την προστασία τους από τον εκφοβισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής του νομοθεσίας και, σε περίπτωση που τα θύματα είναι παιδιά, λαμβάνοντας ιδιαίτερη μέριμνα για τις ανάγκες αυτών και προσπίζοντας το δικαίωμά τους σε ειδικά μέτρα προστασίας.

Άρθρο 31- Δικαιοδοσία

- 1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά και άλλα μέτρα, προκειμένου να εγκαθιδρύσει δικαιοδοσία επί των εγκλημάτων που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση, όταν η αξιόποινη πράξη διαπράττεται :
  - α. στην επικράτειά του ή
  - β. επί πλοίου φέροντος την σημαία του ή
  - γ. επί αεροσκάφους καταχωρημένου βάσει της νομοθεσίας του ή
  - δ. από υπήκοο του ή από άπατρι, ο οποίος έχει την συνήθη διαμονή του στην επικράτειά του, αν η πράξη είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε ή αν η αξιόποινη πράξη τελέστηκε εκτός της εδαφικής αρμοδιότητας οποιουδήποτε κράτους ή
  - ε. σε βάρος υπηκόου του.
- 2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, κατά την στιγμή της υπογραφής ή όταν καταθέσει το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης με δήλωση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να μην εφαρμόσει ή να εφαρμόσει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις τους κανόνες δικαιοδοσίας που αναφέρονται στις παρ. 1 δ και ε του παρόντος άρθρου ή οποιουδήποτε τμήματος αυτών.
- 3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εγκαθιδρύσει δικαιοδοσία για τα αναφερόμενα στην παρούσα εγκλήματα σε

περιπτώσεις που ο φερόμενος ως δράστης ευρίσκεται στην επικράτειά του και δεν εκδίδεται σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος, αποκλειστικά επί τη βάση της εθνικότητάς του, κατόπιν σχετικού αιτήματος για έκδοση.

4. Σε περίπτωση που περισσότερα από ένα συμβαλλόμενα μέρη επικαλούνται ύπαρξη δικαιοδοσίας επί ενός φερομένου διαπραχθέντος αδικήματος, που αναφέρεται στην παρούσα, τα εμπλεκόμενα συμβαλλόμενα μέρη εφ' όσον απαιτηθεί, θα διαβουλεύονται με σκοπό τον καθορισμό της πιο πρόσφορης δικαιοδοσίας για την άσκηση της ποινικής δίωξης.

5. Με κάθε επιφύλαξη των γενικών κανόνων του διεθνούς δικαίου, η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δικαιοδοσίας από συμβαλλόμενο μέρος, βάσει της εθνικής του νομοθεσίας.

Κεφάλαιο VI – Διεθνής συνεργασία και συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών

Άρθρο 32 – Γενικές αρχές και μέτρα διεθνούς συνεργασίας

Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται μεταξύ τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και μέσω της εφαρμογής των σχετικών ισχύοντων διεθνών και περιφερειακών πράξεων, των συμφωνιών που συνάπτονται στη βάση ενιαίας ή αμοιβαίας νομοθεσίας των εθνικών τους δικαίων, στον ευρύτερο δυνατό βαθμό, με σκοπό:

- την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων,
- την προστασία και υποστήριξη των θυμάτων,
- την ανάκριση ή την ποινική δίωξη των αναφερομένων στην παρούσα ποινικών αδικημάτων.

Άρθρο 33 – Μέτρα που αφορούν απειλούμενα ή αγνοούμενα άτομα

1. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος, με βάση τις πληροφορίες που βρίσκονται στη διάθεσή του, έχει βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι η ζωή, η ελευθερία ή η σωματική ακεραιότητα κάποιου ατόμου αναφερόμενου στην παράγραφο 1 του

άρθρου 28 της παρούσας, βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο στην επικράτεια άλλου συμβαλλόμενου μέρους, τότε το συμβαλλόμενο μέρος που κατέχει τις πληροφορίες, σε μία τέτοια επείγουσα περίπτωση, τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στο τελευταίο, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να εξετάζουν το ενδεχόμενο ενίσχυσης της συνεργασίας τους κατά την έρευνα για αγνοούμενους, ιδιαίτερα αγνοούμενα παιδιά, εάν οι διαθέσιμες πληροφορίες τους οδηγούν στο συμπέρασμα ότι αυτοί είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων. Για το σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους.

Άρθρο 34 – Παροχή πληροφοριών

1. Το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει το αίτημα ενημερώνει χωρίς χρονοτριβή το συμβαλλόμενο μέρος που υποβάλει το αίτημα για την τελική έκβαση των ενεργειών που αναλήφθηκαν βάσει του παρόντος κεφαλαίου. Το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει το αίτημα ενημερώνει επίσης, χωρίς χρονοτριβή το συμβαλλόμενο μέρος που υποβάλει το αίτημα για τυχόν περιστάσεις οι οποίες καθιστούν αδύνατη την πραγματοποίηση των αιτουμένων ενεργειών ή είναι πιθανόν να την καθυστερήσουν σημαντικά.

2. Ένα συμβαλλόμενο μέρος δύναται, εντός των ορίων του εσωτερικού του δικαίου, χωρίς προηγούμενο αίτημα, να διαβιβάζει σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος πληροφορίες που απέκτησε στο πλαίσιο δικών του ερευνών, όταν θεωρεί ότι η γνωστοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να βοηθήσει το συμβαλλόμενο μέρος που τις παραλαμβάνει να κινήσει ή να ολοκληρώσει ανάκριση ή ποινική δίωξη για τα προβλεπόμενα στην παρούσα ποινικά αδικήματα ή θα μπορούσε να οδηγήσει σε υποβολή από το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος αιτήματος για συνεργασία, βάσει του παρόντος κεφαλαίου.

3. Πριν τη διαβίβαση των πληροφοριών, το συμβαλλόμενο μέρος που τις γνωστοποιεί δύναται να ζητήσει να τηρηθούν αυτές ως εμπιστευτικές ή να χρησιμοποιηθούν υπό προϋποθέσεις. Εάν το συμβαλλόμενο μέρος που τις παραλαμβάνει δε μπορεί να συμμορφωθεί με το συγκεκριμένο αίτημα,

ενημερώνει σχετικά το συμβαλλόμενο μέρος που τις γνωστοποιεί, το οποίο στη συνέχεια αποφασίζει εάν οι πληροφορίες πρέπει να γνωστοποιηθούν σε κάθε περίπτωση. Εάν το συμβαλλόμενο μέρος που παραλαμβάνει τις πληροφορίες, τις αποδεχθεί υπό προϋποθέσεις, δεσμεύεται από αυτές.

4. Όλες οι αιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τις ρυθμίσεις των άρθρων 13, 14 και 16 που είναι απαραίτητες για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τα συγκεκριμένα άρθρα, διαβιβάζονται κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους, χωρίς χρονοτριβή, τηρουμένης της διατάξεως του άρθρου 11 της παρούσας.

Άρθρο 35 – Συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ενθαρρύνει τις δημόσιες αρχές και τους δημόσιους λειτουργούς του να συνεργάζονται με μη κυβερνητικούς οργανισμούς, άλλους σχετικούς οργανισμούς και μέλη της κοινωνίας των πολιτών, με στόχο τη δημιουργία στρατηγικών συμπράξεων για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας.

Κεφάλαιο VII – Μηχανισμός παρακολούθησης

Άρθρο 36 – Ομάδα εμπειρογνωμόνων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων

1. Η Ομάδα εμπειρογνωμόνων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (GRETA) είναι επιφορτισμένη να παρακολουθεί την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης από τα Συμβαλλόμενα Μέρη.
2. Η GRETA αποτελείται από ελάχιστο αριθμό από 10 έως 15 μέλη και για τη σύνθεσή της λαμβάνεται υπόψη η ισότητα των φύλων και η γεωγραφική ισορροπία, καθώς και η πολυτομεακή εμπειρογνωμοσύνη. Τα μέλη της εκλέγονται από την Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών για τετραετή θητεία, με δικαίωμα ανανέωσης μία φορά και επιλέγονται μεταξύ υπηκόων των κρατών μερών της παρούσας.

3. Η εκλογή των μελών της GRETA θα βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- α. Τα μέλη επιλέγονται μεταξύ προσώπων υψηλού κύρους, με εγνωσμένη εμπειρία στους τομείς των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της υποστήριξης και προστασίας των θυμάτων και της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων ή έχουν επαγγελματική εμπειρία στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα.
- β. Τα μέλη παρίστανται συμμετέχουν με την ατομική τους ιδιότητα και ασκούν τα καθήκοντά τους με ανεξαρτησία, αμεροληψία και αποτελεσματικότητα.
- γ. Στα μέλη της GRETA δεν επιτρέπεται να συμπεριλαμβάνεται πέραν του ενός υπηκόου του ίδιου κράτους.

δ. Τα μέλη πρέπει να αντιπροσωπεύουν τα βασικά νομικά συστήματα.

4. Η διαδικασία εκλογής των μελών της GRETA καθορίζεται από την Επιτροπή των Υπουργών, κατόπιν διαβούλευσης και παροχής ομόφωνης συναίνεσης των συμβαλλομένων μερών της παρούσας, εντός ενός έτους από τη θέση της σε ισχύ. Η GRETA υιοθετεί τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 37 – Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών

1. Η Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών αποτελείται από τους αντιπροσώπους στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης των Κρατών μελών, μερών της Σύμβασης και τους αντιπροσώπους των συμβαλλομένων μερών της Σύμβασης, τα οποία δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.
2. Η Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών συγκαλείται από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η πρώτη της συνεδρίαση λαμβάνει χώρα εντός ενός έτους από τη θέση σε ισχύ της παρούσας, με σκοπό την εκλογή των μελών της GRETA. Στη συνέχεια, συνέρχεται μετά από αίτημα του ενός τρίτου των συμβαλλομένων μερών, του Πρόεδρου της GRETA ή του Γενικού Γραμματέα.
3. Η Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών υιοθετεί τον εσωτερικό της κανονισμό.

Άρθρο 38 – Διαδικασία

1. Η διαδικασία αξιολόγησης αφορά τα συμβαλλόμενα μέρη τη και διαιρείται σε γύρους, η διάρκεια των οποίων καθορίζεται από την GRETA. Κατά την έναρξη κάθε γύρου, η GRETA επιλέγει τις συγκεκριμένες διατάξεις επί των οποίων βασίζεται η διαδικασία αξιολόγησης.
2. Η GRETA ορίζει τα πλέον κατάλληλα μέσα για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης. Η GRETA δύναται να υιοθετεί ένα ερωτηματολόγιο για κάθε γύρο αξιολόγησης, το οποίο χρησιμεύει ως βάση για την αξιολόγηση της εφαρμογής της παρούσας από τα συμβαλλόμενα μέρη. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη. Τα συμβαλλόμενα μέρη απαντούν σε αυτό όπως και σε κάθε άλλο αίτημα παροχής πληροφοριών της GRETA.
3. Η GRETA δύναται να ζητά πληροφορίες από την κοινωνία των πολιτών.
4. Η GRETA δύναται επικουρικά να διοργανώνει, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές και το «σύνδεσμο» που έχει διοριστεί από αυτές, και εάν χρειάζεται, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εθνικών εμπειρογνωμόνων, επισκέψεις στις ενδιαφερόμενες χώρες. Κατά τη διάρκειά τους, η GRETA δύναται να υποστηρίζεται από ειδικούς σε συγκεκριμένους τομείς.
5. Η GRETA συντάσσει σχέδιο έκθεσης με τις αναλύσεις της όσον αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων επί των οποίων βασίζεται η διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και με τις προτάσεις και υποδείξεις της για τον τρόπο με τον οποίο το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που έχουν διαπιστωθεί. Το σχέδιο έκθεσης διαβιβάζεται για σχολιασμό προς το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο υποβλήθηκε στην αξιολόγηση. Τα σχόλια αυτού λαμβάνονται υπόψη από την GRETA κατά τη σύνταξη της τελικής έκθεσης.
6. Η GRETA, στη βάση αυτή, υιοθετεί την έκθεση και τα συμπεράσματά της αναφορικά με τα μέτρα που λήφθηκαν από το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας. Η εν λόγω έκθεση και τα συμπεράσματα αποστέλλονται στο ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος και την Επιτροπή των συμβαλλομένων μερών και αμέσως μετά την υιοθέτησή τους δημοσιοποιούνται μαζί με τα τυχόν σχόλια του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους.

7. Υπό την επιφύλαξη της προβλεπόμενης στις παραγράφους 1 έως 6 του παρόντος διαδικασίας, η επιτροπή των συμβαλλομένων μερών μπορεί να υιοθετήσει, με βάση την έκθεση και τα συμπεράσματα της GRETA, συστάσεις που απευθύνονται στο συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος (α) και αφορούν στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την εφαρμογή των συμπερασμάτων της, ορίζοντας, εάν είναι απαραίτητο, μία ημερομηνία για την υποβολή στοιχείων σχετικών με την εφαρμογή τους, και (β) στοχεύουν στην προώθηση της συνεργασίας με το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος για την ορθή εφαρμογή της παρούσας.

Κεφάλαιο VIII – Σχέση με άλλα διεθνή κείμενα

Άρθρο 39 – Σχέση με το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων και ιδίως Γυναικών και Παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος

Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου για την Πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της Εμπορίας Προσώπων και ιδίως γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη Σύμβαση του ΟΗΕ κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και έχει στόχο την ενίσχυση της προστασίας που παρέχεται από το συγκεκριμένο Πρωτόκολλο και την επέκταση των ρυθμίσεων που περιέχονται σε αυτό.

Άρθρο 40 – Σχέση με άλλα διεθνή κείμενα

1. Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλα διεθνή έγγραφα, στα οποία είναι ή πρόκειται να γίνουν συμβαλλόμενοι τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας και τα οποία περιέχουν διατάξεις εππί ζητημάτων που διέπονται από αυτήν και διασφαλίζουν μεγαλύτερη προστασία και υποστήριξη στα θύματα εμπορίας ανθρώπων.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ τους επί των ζητημάτων στα οποία αναφέρεται αυτή, προκειμένου να συμπληρώσουν ή να ενισχύσουν τις διατάξεις της ή να διευκολύνουν την εφαρμογή των αρχών της.
3. Τα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τις μεταξύ τους σχέσεις, εφαρμόζουν τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο βαθμό που τέτοιοι κανόνες διέπουν το συγκεκριμένο θέμα και εφαρμόζονται σε συγκεκριμένη περίπτωση, υπό την επιφύλαξη του αντικειμένου και του σκοπού της παρούσας Σύμβασης και της πλήρους εφαρμογής της με τους υπόλοιπους συμβαλλόμενους.
4. Καμία ρύθμιση της παρούσας Σύμβασης δεν θίγει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες κρατών και φυσικών προσώπων βάσει του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και του διεθνούς δικαίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα δε, όπου ισχύει, τη Σύμβαση του 1951 και το Πρωτόκολλο του 1967 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων και την αρχή της μη επαναπροώθησης, όπως αναφέρεται στα έγγραφα αυτά.

Κεφάλαιο ΙΧ – Τροποποιήσεις της Σύμβασης

Άρθρο 41 – Τροποποιήσεις

1. Οποιαδήποτε πρόταση για τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης, η οποία υποβάλλεται από κάποιο συμβαλλόμενο μέρος, κοινοποιείται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης και διαβιβάζεται από τον τελευταίο στα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα συμβαλλόμενο μέρος, τα κράτη μέρη, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη που έχουν προσκληθεί να υπογράψουν την παρούσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 και τα κράτη που προσκλήθηκαν να προσχωρήσουν στην παρούσα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43.
2. Οποιαδήποτε τροποποίηση προτείνεται από κάποιο συμβαλλόμενο μέρος

κοινοποιείται στη GRETA, η οποία υποβάλλει στην Επιτροπή των Υπουργών τη γνωμοδότησή της για την προτεινόμενη τροποποίηση.

3. Η Επιτροπή των Υπουργών εξετάζει την προτεινόμενη τροποποίηση και τη γνωμοδότηση που υποβάλλεται από τη GRETA και, κατόπιν διαβούλευσης με τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης και αφού λάβει την ομόφωνη συναίνεσή τους, δύναται να την υιοθετήσει.
4. Το κείμενο οποιασδήποτε τροποποίησης που υιοθετείται από την Επιτροπή των Υπουργών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, διαβιβάζεται στα συμβαλλόμενα μέρη προς αποδοχή.
5. Οποιαδήποτε τροποποίηση υιοθετείται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη ενός μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία όλα τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα ότι την έχουν αποδεχθεί.

Κεφάλαιο X – Τελικές διατάξεις

Άρθρο 42 – Υπογραφή και θέση σε ισχύ

1. Η παρούσα Σύμβαση θα παραμείνει ανοικτή για υπογραφή από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα κράτη μη μέλη τα οποία έχουν συμμετάσχει στην εκπόνησή της και την Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Η παρούσα Σύμβαση προϋποθέτει κύρωση, αποδοχή ή έγκριση. Τα έγγραφα της κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
3. Η παρούσα Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία κατά την οποία 10 συμβαλλόμενα μέρη, από τα οποία τουλάχιστον 8 θα είναι κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχουν εκφράσει τη συναίνεσή τους να δεσμευτούν από τη Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.
4. Όσον αφορά σε οποιοδήποτε κράτος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή

στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που εκφράζει μεταγενέστερα τη συναίνεσή να δεσμευτεί, η Σύμβαση θα τεθεί σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία κατάθεσης του σχετικού εγγράφου κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 43 – Προσχώρηση στη Σύμβαση

1. Μετά τη θέση της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας Σύμβασης και αφού λάβει την ομόφωνη συναίνεσή τους, να προσκαλέσει οποιοδήποτε κράτος μη μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο δεν έχει συμμετάσχει στην εκπόνηση της Σύμβασης, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση, κατόπιν απόφασης που λαμβάνεται από την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20 δ. του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, και με ομόφωνη ψήφο των αντιπροσώπων των συμβαλλομένων κρατών που δικαιούνται να συμμετέχουν στην Επιτροπή Υπουργών.
2. Όσον αφορά σε κάθε κράτος που προσχωρεί στη Σύμβαση, αυτή θα τίθεται σε ισχύ κατά την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 44 – Εδαφική εφαρμογή

1. Οποιοδήποτε Κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή κατάθεσης του εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να προσδιορίσει την επικράτεια ή τις επικράτειες στις οποίες θα εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση.
2. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, σε μεταγενέστερη ημερομηνία, μέσω δήλωσης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιαδήποτε άλλη επικράτεια η οποία θα προσδιορίζεται στη δήλωση και για τις διεθνείς σχέσεις της οποίας είναι υπεύθυνο ή για λογαριασμό της οποίας εξουσιοδοτείται να αναλαμβάνει δεσμεύσεις. Όσον αφορά στην εν λόγω επικράτεια, η Σύμβαση

θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα.

3. Οποιαδήποτε δήλωση υποβάλλεται βάσει των δύο προηγούμενων παραγράφων δύναται, όσον αφορά σε οποιαδήποτε επικράτεια προσδιορίζεται στη δήλωση αυτή, να αποσυρθεί μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόσυρση θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 45 – Επιφυλάξεις

Δεν είναι δυνατό να εκφραστεί καμία επιφύλαξη για οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας Σύμβασης, με εξαίρεση την επιφύλαξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 31,

Άρθρο 46 – Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, οποτεδήποτε, να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, μέσω ειδοποίησης απευθυνόμενης προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
2. Η καταγγελία αυτή θα τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της τρίμηνης περιόδου μετά την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 47 – Ενημερώσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης ενημερώνει τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο κράτος, οποιοδήποτε κράτος μέρος, την Ευρωπαϊκή Ένωση, οποιοδήποτε κράτος που προσκαλείται να υπογράψει τη Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 και οποιοδήποτε κράτος που προσκαλείται να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43, για:
α. οποιαδήποτε υπογραφή,

- β. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου κύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης,
- γ. οποιαδήποτε ημερομηνία θέσης της παρούσας Σύμβασης σε ισχύ, σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43,
- δ. οποιαδήποτε τροποποίηση η οποία υιοθετείται βάσει του άρθρου 41 και την ημερομηνία θέσης της εν λόγω τροποποίησης σε ισχύ,
- ε. οποιαδήποτε καταγγελία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46,
- στ. οποιαδήποτε άλλη πράξη, ειδοποίηση ή κοινοποίηση που σχετίζεται με την παρούσα Σύμβαση,
- ζ. οποιαδήποτε επιφύλαξη εκφράζεται βάσει του άρθρου 45.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογράφοντες, νόμιμα εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση.

Εκδίδεται στη Βαρσοβία, σήμερα 16 Μαΐου 2005, στην αγγλική και γαλλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα να είναι της αυτής γνησιότητας, σε ένα και μοναδικό αντίτυπο το οποίο θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα κράτη μη μέλη τα οποία συμμετείχαν στην εκπόνηση της παρούσας Σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε οποιοδήποτε κράτος έχει προσκληθεί να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση.

ΆΡΘΡΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης, που κυρώνεται από τη πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 42 αυτής.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του, ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22-10-2013

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

E. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

I. ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

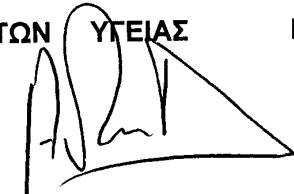

I. ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

K. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠ. - ΑΔ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

I. ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

X. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

N. - G. ΔΕΝΔΙΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

M. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ